

динамічним, відносно стійким у часі інтегральним психічним явищем, який має складну психологічну структуру.

Морально-психологічний стан особового складу в спеціальних підрозділах ОВС слід завжди ретельно вивчати. Тому, здійснюючи діагностування наявного морально-психологічного стану в працівників спеціальних підрозділів ОВС, психологи повинні обов'язково дотримуватися таких принципів: об'єктивності, реалістичності, всебічності, комплексності; єдності, наукової обґрунтованості оцінок і висновків тощо. Це дозволить їм: по-перше, враховувати характер морально-психологічного стану, його модальність, глибину, інтенсивність, динаміку; по-друге, визначити істинні причини погіршення морально-психологічного стану; по-третє, не допустити переоцінки морально-психологічного стану особового складу тощо.

Слід наголосити, що діагностичними критеріями негативного морально-психологічного стану працівника(-ів) спеціальних підрозділів ОВС є: 1) *поведінкові* (неможливість зосередитись на будь-чому; занадто часті помилки в роботі; пасивність; апатія й знижений інтерес до міжособистісних стосунків; дратівливість; розгубленість; утрата почуття гумору; різке збільшення кількості викурених цигарок; посилення потягу до вживання алкогольних напоїв та ін.) та 2) *фізіологічні* (постійне відчуття втоми; загальна загальмованість; безпричинні болі в голові, спині, шлунку; безсоння або сонливість та ін.) ознаки. Тому при виявленні в працівника спеціального підрозділу ОВС більшості з них психологам необхідно вчасно вжити превентивні заходи.

Таким чином, на нашу думку, для забезпечення стабільності морально-психологічного стану працівників спеціальних підрозділів ОВС, необхідно вжити систему заходів, які були би спрямовані на: 1) підтримку стійкого професійно важливого морально-психологічного стану особового складу; 2) забезпечення дисципліни і законності, згуртованості колективів спеціальних підрозділів ОВС; 3) професійно-психологічну підготовку особового складу; 4) визначення модальності морально-психологічного стану та його здатності впливати на вирішення

службово-бойових завдань; 5) знаходження слабких місць у структурних компонентах морально-психологічного стану кожного конкретного працівника та колективу спеціальних підрозділів ОВС загалом; 6) прогнозування реакцій і дій працівників при вирішенні службово-бойових завдань; 7) вжиття ефективних превентивних заходів по формуванню, зміцненню й стабілізації морально-психологічного стану тощо. Слід підкреслити, що ці вжиті заходи забезпечать боєздатність працівників спеціальних підрозділів ОВС і загальну ефективність службово-бойової діяльності ОВС.

Література

1. Военная психология: методология, теория, практика: учебник. / П. Корчемный и др. - Москва: Военный университет. Кафедра психологии. - 1996.
2. Балаян А.И. Морально-психологическое состояние личного состава: сущность и диагностика. // Известия Российского государственного педагогического университета им. А.И. Герцена. - № 43-2. - Т. 17. - 2007. - С. 31-33.
3. Броневицкий Г.А., Броневицкий Г.Г., Томилин А.Н. Психолого-педагогический словарь офицера воспитателя корабельного подразделения. - 2005.
4. Каширин В.П. Морально-психологическое состояние личного состава подразделения (части) / В.П. Каширин // Военная психология: методология, теория, практика: учеб.-метод. пособие / Р.А. Абдурахманов, А.Я. Анцупов, Б.П. Бархаев и др. — М.: Военный университет, 1998.
5. Левитов Н.Д. О психических состояниях человека // Н.Д. Левитов. - М., 1964. - С. 18-21.

*Цільмак О.М.,
доктор юридичних наук, доцент,
професор кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії
Одеського державного університету
внутрішніх справ
Надійшла до редакції: 20.11.2014*

УДК343.91

ВИДИ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Афанасенко С.І.

Стойков І.М.

У статті розглянуто організовану злочинність як один із видів злочинних діянь, наводиться класифікація організованої злочинності в Україні, визначаються її основні різновиди. Наведено також визначення поняття "організована злочинність", проаналізовано масштаби і її вплив на різні сфери економічного, політичного та суспільного життя як в Україні, так і за її межами.

Ключові слова: організована злочинність, види організованої злочинності, класифікація організованої злочинності, ознаки організованої злочинності, організована економічна злочинність.

В статье рассмотрена организованная преступность как один из видов преступных деяний, а также приводится классификация организованной преступности в Украине, определяются ее основные разновидности. Наведено также определение понятия "организованная преступность", проанализированы масштабы и ее влияние на различные сферы экономики.

мической, политической и общественной жизни как в Украине, так и за ее пределами.

Ключевые слова: организованная преступность, виды организованной преступности, классификация организованной преступности, признаки организованной преступности, организованная экономическая преступность.

The article deals with the organized crime as one of the types of offenses and it is given the classification of the organized crime in Ukraine and defined its main varieties. It is shown also the definition of "organized crime", analyzed the size and its impact on various spheres of economic, political and social life in Ukraine and abroad.

Keywords: organized crime, types of organized crime, organized crime classification, characteristics of organized crime, organized economic crime.

Практика соціального життя свідчить про те, що одні-

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
ПРАВНИЧИЙ ЧАСОПИС**

сю з найгостріших проблем сучасних держав наприкінці XX - початку XXI століття стала зростаюча національна та міжнародна злочинність.

Організована злочинність - найскладніша та найбільш небезпечна форма злочинності, яка зазіхає на політичні, економічні, соціальні й правові сфери будь-якого суспільства.

Вона є надзвичайно небезпечним деструктивним явищем соціально-правового характеру, що наносить найбільший збиток суспільству. Її небезпека різко відрізняється від небезпеки звичайних злочинів, що вчиняються неорганізованою групою людей чи одноосібно. Вона здійснює вплив на всі політичні та соціальні процеси в державі [3] і здатна вражати різні види органів державної влади та напрямки їх діяльності, а завдана нею шкода стосується різних сфер життєдіяльності держави, зменшує рівень довіри до державного апарату та її міжнародний авторитет.

Відповідно до статті 1 пункту 1 Рамкової Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти організованої злочинності, "організована злочинність" означає групову діяльність трьох або більше осіб, яка характеризується ієрархічними зв'язками або особистими відносинами, які дають змогу їх ватажкам витягати прибуток або контролювати території і ринки, внутрішні та зовнішні, за допомогою насильства, залякування або корупції як для продовження злочинної діяльності, так і для проникнення в легальну економіку різними шляхами [2].

Метою статті є визначення класифікації організованої злочинності, виокремлення її видів, установа ступеня суспільної, економічної та політичної небезпеки.

Говорячи про організовану злочинність, ми не можемо не заговорити про її особливості виникнення та закріплення в суспільстві. Організована злочинність у сфері економіки фактично не може існувати без підтримки й тісної взаємодії з владними структурами. В українських умовах це значною мірою обумовлено потребою легалізації значних сум грошей, здобутих організованими злочинними угрупованнями в процесі своєї злочинної діяльності. З метою досягнення якомога безперешкодного отримання коштів і збагачення, представники ряду організованих злочинних груп пов'язують свою діяльність з політичною. Угруповання, що відчують державну підтримку, одержують більш прибутки у відносно правомірний спосіб. Сучасна організована злочинність, проникаючи у всі сфери суспільного життя та органи державної влади і управління, здійснює значний супротив органам, що ведуть з нею боротьбу [7, 10].

Це дуже могутнє соціально-економічне, транснаціональне й політичне явище, яке має глибоко законспірований і прихований від соціального контролю характер і носить такі ознаки, як:

стійкість - полягає в наявності чіткого плану дій, наявності організатора чи керівника групи та розподілу функцій та учасників (стабільний склад);

конспірація - прикриття своєї діяльності;

вербування нових членів;

наявність загальних правил поведінки, ієрархія стосунків між учасниками групи;

наявність матеріальної бази - приміщень, транспорту, сховищ, коштів;

наявність мети одержання максимально можливих доходів від злочинної діяльності в мінімально короткі терміни;

активна протидія правоохоронним органам, здійс-

нювана, зокрема, з використанням корупційних механізмів [6].

Існує велика кількість рівнів і методів класифікацій. Треба зазначити, що у зв'язку з поширенням в Україні організованої злочинності в кримінальному законодавстві останніх років і в процесі криміналізації окремих видів суспільно небезпечних діянь активно впроваджуються терміни, що, по суті, визначають або можуть визначити певні види організованих злочинних угруповань: "організована група", "не передбачене законодавством військове або інше збройне формування чи група"; крім зазначених — "злочинна організація", "терористична група", "терористична організація". У зв'язку з цим є потреба визначення специфічних ознак кожного з указаних та їм подібних угруповань, а також їх порівняльної характеристики. Організовані злочинні угруповання вже давно є об'єктом досліджень у вітчизняній кримінально-правовій науці при тому, що саме словосполучення "організоване злочинне угруповання" вченими не вживалося. Організовані злочинні угруповання є узагальнюючою назвою для різних стійких злочинних об'єднань, таких як:

1) "організована група" (ч. 3 ст. 28 КК України);

2) "злочинна організація" (ч. 4 ст. 28 КК України);

3) "транснаціональна організація" (ч. 5 ст. 143 КК України);

4) "група, діяльність якої здійснюється під приводом проповідання релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів і поєднана з заподіянням шкоди здоров'ю людей або статевою розпустою" (ч. 1 ст. 181 КК України);

5) "озброєна банда" (ст. 257 КК України);

6) "терористична група", "терористична організація" (ст. 258-3 КК України);

7) "не передбачене законом воєнізоване або збройне формування" (ст. 260 КК України).

Ще одним із варіантів класифікації, на думку В.В. Лунєєва, є поділ організованої злочинності за характером, формами та причинами злочинної діяльності на кримінальну (або "гангстерську"), що спеціалізується на злочинах корисливо-насильницького спрямування, і "білокомірцеву", що займається вчиненням економічних злочинів. Вплив другої на економічне життя з переходом до ринкових відносин особливо посилюється [4, 105].

Організована економічна злочинність - це якісно нова характеристика організованої та економічної злочинності, оскільки вона вбудована в соціальну систему й істотно впливає на інші елементи цієї системи, насамперед - на економіку й політику. Головна мета організованої економічної злочинності - отримання прибутків і надприбутків шляхом здійснення забороненої законодавством діяльності. Організована економічна злочинність - це конгломерат організованих злочинних утворень (угруповань), різних за своєю структурою, кількісним складом, спеціалізацією та масштабами впливу.

Зміни у функціонуванні суспільства зумовлюють зміни й в організованій злочинності. Сьогодні існують інші закономірності поділу й тенденції виникнення організованої злочинності - по впливу на економічні, політичні й соціальні процеси:

Відокремлення організованої економічної злочинності від неорганізованих (стихійних) процесів у тіньовій економіці та злочинності "загальнокримінального" (корисливо-насильницького) спрямування.

Корпорації з обслуговування тіньових економічних процесів.

Виникнення злочинних організацій якісно нового типу - корпоративних бізнес-структур, що мають легальний статус, поєднують легальні й нелегальні форми діяльності, використовують корупційні зв'язки в органах влади, правоохоронних органах і органах контролю.

Серед лідерів організованих злочинних угруповань виокремлюється невеликий контингент осіб, навколо яких концентрується головна частина доходів, одержаних злочинним шляхом.

Швидка модернізація способів (технологій) учинення злочинів з використанням у злочинних цілях організаційно-правових форм та інститутів ринкової економіки (підприємництва, банківської діяльності, приватизаційних процесів, ринку цінних паперів тощо).

Створення складної ієрархічної управлінської мережі управління злочинною діяльністю, що дозволяє лідерам організованих злочинних угруповань не брати безпосередньої участі в протиправних операціях і, відповідно, уникати підстав для притягнення до кримінальної відповідальності (тобто верхівка кримінальної "піраміди", її інтелектуально-організаційний потенціал завжди зберігаються, забезпечуючи постійне відтворення злочинного співтовариства).

Легалізація (відмивання) злочинних доходів з їх використанням у політичній боротьбі за владу, розширенні сфер економічного впливу, подальшому відтворенні злочинних технологій.

Посилення інтернаціоналізації злочинної діяльності, зміцнення зв'язків вітчизняних організованих злочинних угруповань з аналогічними структурами в країнах близького й далекого зарубіжжя.

Концентрація кримінального капіталу призводить до заміни його власників "підпільно-цехового" та "бандитського" формату лідерами корпоративних бізнес-структур. Кримінально-олігархічна модель управління тіншовим сегментом ринку забезпечує формування економічного підґрунтя організованої злочинності та відтворення його як "кримінального бізнесу". Надалі триває корпоратизація та легітимізація організованої економічної злочинності, а також проникнення її представників до інститутів державної влади. Взаємозв'язок криміналізованих бізнес-груп, корупційного чиновництва й ділків тіншового капіталу є прогресуючою "раковою пухлиною" офіційної економіки.

Організовану злочинність експерти ООН розділяють на кілька видів:

1) мафіозні родини, що існують за принципом ієрархії. Вони мають свої внутрішні правила життя, норми поведінки й відрізняються більшою кількістю протиправних дій;

2) професіонали. Члени таких організацій поєднуються з метою виконання певного злочинного задуму. Організації такого роду непостійні й не мають такої твердої структури, як організації першого виду. До групи професіоналів відносять фальшивомонетників, формування, що займаються крадіжками автомобілів, вимаганням і т.д. Склад професійної злочинної організації може постійно мінятися і її члени можуть брати участь у різних однотипних злочинних підприємствах;

3) організовані групи, що контролюють певні території.

За сферами прояву:

- ОЗУ у сфері економіки;
- ОЗУ у сфері керування;
- ОЗУ в соціальній сфері.

За особливостями злочинні формування бувають:

- побудовані на професійній основі й без такої;
- з використанням посадових можливостей членів організованої злочинної групи, й без таких можливостей;
- ті, що мають корумповані й інші зв'язки, що відрізняють організовану злочинну діяльність, та не мають їх.

Нині злочинні організації у своїх діях не лише опікуються традиційними промислами (наркобізнес, незаконний обіг зброї, контроль за проституцією, вимагання, викрадення та перепродаж автомобілів, антикваріату і культурних цінностей, контрабанда, піратство), а й значно урізноманітнюють діяльність (таблиця 1). Вони беруться за утилізацію токсичних відходів (зокрема, у міжнародних водах), виробництво порнографічної продукції, торгівлю людьми. Великі збитки економічній сфері можуть завдавати фінансові шахрайства (наприклад - псевдобанкрутства), силове захоплення бізнесу та проникнення у сферу легального підприємництва (інвестиції в будівництво, ігровий бізнес, сферу розваг, нерухомість, сільськогосподарські підприємства) і міжнародну фінансову систему, відмивання "брудних" грошей, таємна конкуренція в державних конкурсах за прибутковими проектами, отримання шляхом підкупу державних контрактів на будівництво, імпорт сировини і товарів, що мають важливе значення для країни [8].

Таблиця 1. Характеристика найвідоміших злочинних організацій (за матеріалами ООН)

Назва	Основна діяльність	Характеристика	Міжнародні зв'язки
Кокаїнові картелі	Спеціалізація на виробництві й доставці наркотиків до будь-якої країни світу.	Мають жорстку пірамідальну структуру, сфери впливу поділені географічно.	Штаб-квартири розташовані в Колумбії і Мексиці. Зв'язки з Коза-Ностра, Ла Коза Ностра, тріадами, якудза.
Тріади	Наркотики, надання грошових позичок, ігровий бізнес, рекет, вески в сервісний сектор, інвестиції у сферу послуг, відмивання „брудних” грошей, контроль системи підпільної імміграції.	У бізнесі тріад задіяно до 170 тис. осіб. Пірамідальна структура складається з солдатів. Її очолюють бос, його заступник та бос, відповідальний за кадровий добір. Найвідомішими є „Сун І Вон”, „14К”, „Федерація Ву” (Гонконг), „Банда чотирьох морів” (Тайвань), „Об'єднаний бамбук”, „Велике коло” (Тайванська провінція Китаю).	Ведуть активну діяльність в Азії, Європі, США. Основна сфера діяльності - Гонконг, М'янма, Тайвань, Філіппіни і США.
Якудза	Участь в усіх сферах кримінальної діяльності (рекет, шахрайство, наркотривля, контроль проституції, виробництво порнографії тощо). В Азії спеціалізуються на перевезенні метамфетаміну.	Складається з 60 тисяч постійних членів і 25 тисяч асоційованих співробітників. Вирізняється складною організаційною структурою, яка включає дрібні групи і родини.	Пов'язана з оргзлочинністю США, Колумбії, Німеччини, Китаю, країн СНД.
Коза Ностра (Італія)	Найвідоміша злочинна організація. Здійснює великомасштабну контрабанду наркотиків, організовує та розробляє нові маршрути доставки, контролює фінансові розрахунки. Координує зусилля дрібних груп, допомагає їм відмивати „брудні” гроші. Використовує вимогання, шахрайство з кредитами і контрактами на громадські роботи.	Має вертикальну структуру і налічує близько 5 тисяч членів.	Базується на о. Сицилія, має свої філії на всіх континентах. Підтримує зв'язок з кокаїновими картелями, Ла Коза Ностра і угрупованнями з країн СНД.
Ла Коза Ностра (США)	Сфера діяльності - наркобізнес, незаконний ігровий бізнес, контрабанда зброї, вимогання, контроль проституції, вплив на профспілки.	Складається з 3 тисяч солдатів і 25 сімейств, з яких 5, що базуються в Нью-Йорку, є найвпливовішими.	Пов'язана з наркокартелями й Коза Ностра, а також з мафією країн СНД.
Мафіозні угруповання, східний блок	Наркобізнес, торгівля зброєю і ядерними матеріалами, контрабанда людей і товарів.	Близько 200 груп мають складну розвинену структуру.	Пов'язані з оргзлочинністю США та кокаїновими картелями.

За статистичними даними, у світі налічується 50-60 тис. транснаціональних корпорацій, а з них найпотужніших - 100-150. На них до початку 1990-х років припадала половина обсягу торгівлі розвинутих країн і 80-90 % експорту паливно-сировинних і сільськогосподарських товарів країн, що розвиваються. Дж. Сорос в одній зі своїх книг зазначає: “Якщо раніше головними завойовниками були держави, то тепер ними стали підприємства, конгломерати, приватні промислові та фінансові групи, що претендують на роль вершителей долі світу. До цього їхній вплив ніколи не був таким всеохоплюючим і потужним” [5, 114].

На основі проведеного аналізу праці провідних учених кримінального права, процесу, кримінології можна зробити ряд узагальнень і висновків.

Організована злочинність розуміється як сукупність злочинів, учинених організованими злочинними групами, або складна системно-структурна сукупність діячів злочинного світу як стійке об'єднання ряду злочинних

груп у злочинне співтовариство для спільної кримінальної діяльності, досягнення влади в певній сфері або як відносно масове функціонування стійких, керованих співтовариств злочинців, які займаються злочинами як промислом і мають корумповані зв'язки.

Організована злочинність стає суттєвим фактором посилення соціальної напруги й дестабілізації суспільних відносин, перешкоджає оздоровленню економіки, упорядкуванню споживчого ринку, законодавчого регулювання процесів, що охоплюють ці сфери, сприяє деформації нових форм економічних відносин. Вона кинула виклик суспільству, поставила під загрозу здійснення перетворень, що здійснюються в Україні.

Зважаючи на сказане, потрібно вжити заходи по боротьбі з організованою злочинністю. Адже зважаючи на ситуацію, яка складається, важко сказати, у чиїх руках буде світова політика та економіка та хто ж все таки претендує на роль вершителей долі світу - великі злочинні конгломерати чи громадянське суспільство(держави)...

Література

1. Закон України “Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю” Редакція від 11.10.2013. - [Електронний ресурс]: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/251-16>.
2. Рамкова Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти організованої злочинності ООН; Конвенція, Міжнародний документ від 21.07.1997. - [Електронний ресурс]: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_786.
3. Криминология. Учебное пособие для вузов / Под редакцией доктора юридических наук, профессора Я.Ф. Кузнецовой и кандидата юридических наук Ю.Я. Аргуновой. - М.: ИКД “Зерцало-М”, 2001. - 208 с.
4. Лунеев В.В. Организованная преступность в России: осознание, истоки, тенденции / В.В. Лунеев // Государство и право. - 1996. - № 4. - 210 с.
5. Сорос Дж. Кризис мирового капитализма / Сорос Дж. - М., 1999. - 262 с.
6. Міжнародна поліцейська енциклопедія: у 10 т. / відп. ред. В.В. Коваленко, Є.М. Моїсєєв, В.Я. Тацій, Ю.С. Шемшученко. - Т. 6: Оперативно-розшукова діяльність поліції (міліції). - К.: Атіка, 2009. - 1128 с.
7. Бараненко Б.И. Организованная преступность: признаки, структура и применение оперативно-розыскных средств и методов борьбы с ней / Б.И. Бараненко

// Организованная преступность и борьба с ней на современном этапе: сб. научных трудов. - К: КВШ МВД СССР, 1991. - 24 с.

8. Бова А. Организована злочинність у вимірі глобалізації. - [Електронний ресурс]: <http://politik.org.ua/vidmagcontent.php?m=6&n=39&c=766&setcss=1&ncss=big>.

9. Лукач І.В. Правове становище холдингових компаній: [монографія] / І.В. Лукач - К., 2008. - 239 с.

10. Организована злочинність в Україні та країнах Європи: [посіб.] / за заг. ред. проф. О.М. Джузі. - К., 2007. - 248 с.

11. Шостко О.Ю. Протидія організованій злочинності в європейських країнах: [монографія] / О.Ю. Шостко - Х., 2009. - 400 с.

Стойков І.М.,
студент Одеського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Афанасенко С.І.,**
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри державно-правових дисциплін
Одеського державного університету
внутрішніх справ
Надійшла до редакції: 18.11.2014

УДК 343.92

ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЯ ЗЛОЧИННОСТІ В РЕГІОНАХ: ПИТАННЯ ТЕОРІЇ, ЗАКОНОДАВСТВА ТА ПРАКТИКИ

Бабенко А. М.

У статті досліджено поняття “запобігання” та “протидія” в контексті боротьби зі злочинністю в регіонах. Проаналізовано їх лінгвістичні значення, практику використання в законотворчій діяльності, сучасні наукові підходи до тлумачення цих термінів. Автор дійшов висновку, що вони є не рівнозначними за змістом. Запропоновано “запобігання” використовувати як узагальнюючий термін будь-яких форм, видів та способів діяльності всіх суб'єктів перешкоджання злочинності. Термін “протидія” варто використовувати під час характеристики діяльності правоохоронних органів.

Ключові слова: регіони, запобігання, протидія злочинності, регіональні особливості злочинності.

В статье исследованы понятия “предупреждение” и “противодействие” в контексте борьбы с преступностью в регионах. Проанализированы их лингвистические значения, практика использования в законодательстве, современные научные подходы толкования этих терминов. Автор пришел к выводу, что они не являются равнозначными по смыслу. Предложено “предупреждение” использовать в качестве обобщающего термина любых форм, видов и способов деятельности всех субъектов борьбы с преступностью. Термин “противодействие” целесообразно использовать во время характеристики деятельности правоохранительных органов.

Ключевые слова: регионы, предупреждение, противодействие преступности, региональные особенности преступности.

In the article concepts are investigational “warning” and “counteraction” in the context of fight against criminality in regions. Their linguistic values are analyzed, practice

© А.М. Бабенко, 2014

of the use in a legislation, modern scientific approaches of interpretation of these terms. An author came to the conclusion, that they are not equivalent on sense. It offers to use “warning” as a summarizing term of any forms, kinds and methods of activity of all subjects of fight against criminality. Term “counteraction” it is expedient to use during description of activity of law enforcement authorities.

Keywords: regions, warning, counteraction of criminality, regional features of criminality.

Протягом останніх років у криминології все більшого значення набувають дослідження регіональних особливостей злочинності, запобігання та протидії їй з урахуванням територіальної специфіки розподілу. У цьому сенсі в криминологічній науці, як і в будь-якій іншій, одним з найбільш складних завдань є надання чіткого трактування вихідних положень і понять.

У сучасній науковій літературі відсутнє однозначне сприйняття щодо змісту та обсягів понять, які повною мірою відображають діяльність з утримання злочинності. Ця проблема є невирішеною і в регіональній криминології. У роботах, присвячених цій темі, зустрічаються різні за обсягом і тлумаченням визначення цих термінів. Між тим, точне їх розуміння має важливе наукове й методичне значення, оскільки зумовлює об'єкт, предмет, мету, межі та обсяг дослідження. Тому метою нашої статті є дослідження сутності, змісту, переліку та досвіду використання в теорії, законодавстві й на практиці основних термінів і понять, які найбільшою мірою відображають суспільно корисну діяльність, спрямовану на перешкодження злочинності в регіонах країни.

Окремі аспекти запобігання та протидії злочинності в регіонах висвітлені в роботах вітчизняних і зарубіжних учених. Указаною проблематикою займалися: К.Р. Аби-